ਪਾਠ 12

ਚੌਂਕ ਦੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ

ਵਿੱਚ ਚੁਰਸਤੇ ਲੱਗੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ,
ਸਭ ਨੂੰ ਕਰਨ ਇਸ਼ਾਰੇ ।
ਨੇਮਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਬੱਝੇ ਹੋਏ,
ਲੰਘਣ ਵਾਲ਼ੇ ਸਾਰੇ।

ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਬੱਤੀ ਆਖੇ,
ਇੱਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਜਾਓ।
ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖੇ ਪੀਲ਼ੀ,
ਹਰੀ ਕਹੇ ਤੁਰ ਜਾਓ ।

ਜ਼ੈਬਰਾ-ਪੱਟੀ ਤੋਂ ਲਾਂਘੇ ਦਾ,
ਪੈਦਲਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ,
ਸੜਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਪਾਰ।

ਇਹ ਦੋਸਤ ਤਿੰਨ-ਰੰਗੀਆਂ,
ਦਿਨ-ਰਾਤੀਂ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ।
ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਰੰਗ ਬਦਲ ਕੇ,
ਕਰਦੀਆਂ ਨੇ ਹੁਸ਼ਿਆਰ।

*****

ਪਾਠ-ਅਭਿਆਸ

1. ਦੱਸੋ :-

(ੳ) ਚੁਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਤੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ?

(ਅ) ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲ਼ਿਆਂ ਲਈ ਸੜਕ ਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਕਿਹੜਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਬਣਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(ੲ) ਇਸ ਕਵਿਤਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ?

2. ਮਿਲ਼ਾਨ ਕਰੋ:-

(ੳ) ਲਾਲ ਬੱਤੀ : ਚੱਲੋ

(ਅ) ਪੀਲ਼ੀ ਬੱਤੀ : ਰੁਕੋ

(ੲ) ਹਰੀ ਬੱਤੀ : ਦੇਖੋ

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ :-

(ੳ) ਚੁਰਸਤਾ :

(ਅ) ਨੇਮ :

(ੲ) ਦੋਸਤ :

(ਸ) ਲੋਕ :

4. ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :-

ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੀ ਬੱਤੀ ਆਖੇ,
ਇੱਥੇ ਹੀ ਰੁਕ ਜਾਓ।
ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਆਖੇ ਪੀਲ਼ੀ,
ਹਰੀ ਕਹੇ ਤੁਰ ਜਾਓ ।

*****